

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
B7A] — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
Involală

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Ostașii Domnului

Anul Sfânt este bogat în haruri. Bogat și în arătarea celor mai alese roduri ale harului divin, cari sunt sufletele sfinților lui Dumnezeu. Vicarul lui Hristos pe pământ, Papa Pius XI. a avut prilejul să proclame, oficial sărbătorește, în aceste zile de grații pline, un șir întreg de fericiți și sfinți. Tot atâtea stele nouă cari s'au aprins pe firmamentul bisericii, tot atâtea călăuze sigure pentru căutătorii de Dumnezeu, cari rătăcesc încă în văile acestei vieți pierzătoare, în căutarea cetății stătătoare de dincolo de veac.

Duminecă, în 28 Ianuarie c. a sporit cu trei nume strălucitoare calendarul viu al aleșilor Domnului. Venerabilii robii ai lui Dumnezeu, Rocco Gonzales de Santa Cruz, Alfonso Rodriguez și Giovanni del Castillo au fost înălțați solemn la cinstea altarului, așezați în rândurile glorioase ale fericiților. Decretul papal de beatificare a lor începe cu simbolicele cuvinte: Dei viventis militum. Fiindcă adevărații ostași ai lui Dumnezeu au fost cei trei spanioli, cari au intrat în milităria spirituală, pe atunci începătoare, a sf. Ignățiu de Loyola, pentruca să împlăne, prin lupte și sacrificii nespuse, biruitoare crucea lui Hristos în pământul fără hotar și în sufletele sălbatice ale popoarelor Americii de sud. Luptă glorioasă, biruitoare, care le-a asigurat pentru totdeauna titlul onorific de „părinți de popoare”. Lupte și strădanii, cari au fost scâldate, pecetluite și fructificate cu belșug de sânge cald, pe care l-au vărsat senini pentru Hristos, ca adevărații ostași ai Dumnezeului celui viu. O intrigă și ațătare diabolică, s'a folosit de sufletul de copii nestătornici, indolenți, ingrati, al indienilor din „reducțiunea Tuturor-Sfinților” de pe pământul Braziliei, pentru a stinge în chip barbar trei vieți de eroi ai dragostei creștine. În 15 Noembrie 1628, după liturghie, P. Gonzales căzu, în mijlocul poporului adunat la sărbătoare, lovit mișelește de o săcură de piatră. În aceeași zi fu ucis, crâncen, P. Alfonso. Iar după două zile în urmă pe aceeași cale a martiriului și a și a gloriei îi urmează P. Giovanni del Castillo.

Ridicarea lor la cinstea altarului trebuie să fie pentru toți un nou titlu de sfântă bucurie creștinească și, în același timp, izvor de îndemnuri vii și întărire în necazurile vieții. Martiriul sângelui trebuie să crească suflete de apostoli și voinți de oțel în suportarea necazurilor, multe și mărunte, din care ne este țesută viața și pentru suportarea cărora avem nevoie de multă tărie creștinească. — Pe deasupra, cei trei „ostași ai Dumnezeului celui viu” ne atrag stăruitor luarea aminte asupra arzătoarei crize și probleme sociale în care se sbate lumea zilelor noastre. Fericitul Gonzalez a fost doar întemeietorul celebrelor „reducțiuni” din America de sud, în cari semințiile de indieni și-au găsit ocrotire și salvare, întemeind un fel de republici creștine, comunale și bisericesti, puse sub scutul crucii și cărmuite în spiritul genuin, de perfectă frățietate, al evangheliei. O celebră experiență și realizare socială, distrusă de răutăți omenești, care însă și astăzi este bogată în învățăminte.

Fie pilda vieții și ajutorul rugăciunii lor izvor de dăruri cerești, pentru noi, pentru toți! Ni-se cere și nouă, din zi în zi tot mai mult spirit apostolic. Un duh păgân a împânzit întreaga viață publică. Infrângerea lui cere eroism și sacrificii. Avem strigătoare nevoie de sfinți și de martiri. — Să-i cerem mereu dela Domnul. Și să căutăm a le urma credința!

Idealuri noi

In haos și nesiguranță — Calea neamului nostru — Ideea națională și morala creștină la temelia viitorului — Directivele dlui Maniu

(*) Viața publică se învălmășește tot mai inextricabil. Simțim cu toții sbuciumul surd al noiei lumi care trebuie să se nască din haotica frământare de astăzi. Ea se plămădește însă fără noi și, poate, împotriva noastră. Directivarea evenimentelor pare a ne scăpa din mână. Nu mai suntem stăpâni pe frânele tainicelor puteri cari fac istoria. Și, ce e mai trist, nu odată avem senzația, că alergarea noastră a pierdut direcția. Zărilor viitorului sunt învăluite în ceață. Nu mai vedem bine cărările pe care trebuie să le apucăm, pentru a merge spre țintă. Fiindcă s'au întunecat, în mijlocul huetului universal al greutăților și răutăților ce ne pasc, însăși țelurile permanente spre care trebuie să tindem.

Pentru aceste vremuri zăpăcite, desorientate, „săptămâna unirii”, cu seria de cuvântări adresate prin Radio la toată suflarea, căutând să tâlcuiască rosturile și gândurile, să ne limpezească drumurile istoriei, trebuie socotită o adevărată binefacere. În chip deosebit marea cuvântare pe care a rostit-o, în seara zilei de 25 Ianuarie c. d. Iuliu Maniu, despre unirea Ardealului. — Precum era firesc, conferința s'a ocupat de trecut. A fost o admirabilă sintetizare a întregului proces de desrobire națională. Cu ochiu sigur și cu judecată dreaptă, obiectivă, conferențiarul a urmărit, în cursul vremii, șerpulrea isvorului fermecat al puterii noastre de viață, cu dorul înăscut și mereu înalt al libertății și unirii, care a sfârșit, rând pe rând, toate stâncile potrivnice, până la înfăptuirea marelui vis al străbunilor.

Dar firul gândirii nu se putea opri aci. Pentru bărbatul de stat, istoria este cu adevărat magistra vitae și trecutul temelie pentru viitor. Care, acesta, interesează mai mult decât orice. — Cu aceeași privire sigură, cu o clarvedere minunată, d. Maniu a arătat, drept încheiere a cuvântării sale, alvia de mână a râului vieții noastre naționale, care trebuie să urmeze în chip firesc linia din trecut, să adune apele din aceleași nesecate și nefalsificate izvoare ale sufletului românesc, care au frânt zăgăzurile potrivnice și ne-au dat gloria biruștelor de până acum.

Consecvenți cu trecutul nostru, hotărâți să fim în lume noi înșine, cu fizionomia și filința noastră proprie și distinctă, va trebui să dăm „statutul românesc și tuturor instituțiilor sale caracterul nefalsificat românesc, și să-l conducem sub influința însușirilor caracteristice românești, în spirit de toleranță și generositate, de producțiune intensă și de cruzare severă”. — În chip deosebit, pentru a păstra și întări România Mare, trebuie „să

ridicăm la cea mai înaltă treaptă a concepțiunii și a conducerii noastre de stat morala creștină și principiul dreptății în toate aspectele sale, înfăptuind dreptatea individuală, dreptatea socială și dreptatea față de popoarele care locuiesc între hotarele țării noastre”.

Iată, o frază grea ca o piatră de hotar ce desparte vremurile, luminoasă ca un stâlp de foc aprins în ceața nesiguranței! Pentru a trăi, pentru a ne împlini misiunea istorică hotărâtă de Provedință, trebuie să fim cu adevărat români și creștini cu adevărat! — Țintă și program vechiu, cât viața poporului nostru înșasi. Căci prin naștere suntem creștini și prin creștinism suntem români. Totuși pentru zăpăceala vremurilor noastre, pentru înfrigurata buimăceală cu care ne căutăm filința și viitorul în aceste zile de svârcoliri, acest program are tot farmecul noutății și sună ca o mare poruncă a întregului nostru trecut, ca un categoric imperativ național, desprins din adâncurile filinței noastre etnice. Să fim, să avem curajul de-a deveni români-creștini: asta-i piatra unghiulară în clădirea viitorului nostru!

Puțin lucru, la aparență. Atot-cuprinzător, în realitate. Că, de sigur, așa ceva am fost și până acuma. Am ființat la neamul și la portul nostru; ne-am închinat în bisericuțele noastre. Și statul niciodată nu s'a năpustit asupra lor să le închidă și să le profaneze. Dimpotrivă, a avut totdeauna vorbe unse și dulci pentru venerabilele noastre altare și glasuri de sirene pentru slujitorii lor. — Dar cine n'a văzut, cine n'a simțit ipocrizia, care se ascundea după vorba mieroasă și goală! Adevărul era, că toată protipendada noastră politică înota în alvia altor idealuri, socotite „moderne”. Biserica și morala: venerabile moaște ale trecutului în lichidare, care însă trebuiesc lăsate să moară în pace și îngropate cu toată onoarea. „Poporul”, „nația” mai are nevoie de ele. De ce să i-le luăm? Și de preoți avem nevoie: sunt factor electoral important. În colo, fericierea și gloria neamului nu mai trebuie căutată prin aceste meleaguri bătrâne. Statul modern, capitalist, industrial, este clădit pe materialismul istoric. Știința este divinitatea supremă. Rațiune și raționalizare, fabrică și laborator sunt singurele pârghii de înălțare. Înălțare, spre ce? Cam greu de precizat: Totuși, totuși: spre progresul continuu, spre perfecționare, spre umanitate și umanitarism, spre mulțumirea simțurilor și a trufiei, spre „supraomul” lui Nietzsche! Asta era idealul și acestea erau, în realitate, directivele. Am crezut mai mult în jandarm, decât în preot; ne-am îngrijit mai mult de modernizarea temnițelor decât de biserică. Morala am voit-o; dar una

diluată în umanitarism vag și incolor. Ne-am lăsat fascinați de sirenele unui internaționalism sterp și monoton. — Era un drum de pierzare. Marea și generala criză în care se sbate azi întreaga omenire, o dovedește cu prisosință.

E timpul să ne trezim. Alte neamuri ne-au și luat-o înainte. Au scuturat fașa promo-roacă a individualismului exagerat, a liberalismului anarhic, a materialismului degradant în care s'a complăcut, un veac și mai bine, „bestia blondă” care trăiește în om. Au revenit, cinstiți și deschiși, la vatra părintească a evangheliei. Să avem și noi acest curaj. Cel mai clar-văzător dintre conducătorii noștri ne impune aceasta ca un imperativ inexorabil al dăinuirii naționale.

Să îmbrățișăm cu toată puterea acest ideal, vechiu cât neamul nostru, și nou totuși ca soarele primăverii. El însemnează o prefacere radicală a întregii noastre vieți. O nouă ierarhie a valorilor. Primatul spiritului peste materie. Însemnează respect de autoritate, care își are izvorul în Dumnezeu. Dreptate inexorabilă, pe toată linia. Altă rânduială, mai dreaptă, între capital și muncă. Ocrotirea familiei și a bunelor moravuri, severe și străbune. Morala creștină însemnează: pace și armonie socială, nu luptă de clasă, nici anarhie individualistă. Și mai înseamnă, peste dreptatea, care e temelie împărățiilor, bunătate și dragoste și milă și cinste, cari trebuiesc sădite și cultivate în sufletele tuturor. Statul, cu legile și rânduiele sale, trebuie să crezeze cadrele și să dea atmosferă prielnică pentru această reorganizare creștină și românească a națiunii și a țării.

Români-creștini: Iată semnul în care vom birui!

Veste bună din Oradea. Episcopia noastră dela granița apuseană s'a străduit mult să dea un locaș de închinare propriu fraților din armată. O intensă educație religioasă a acestora este imperios necesară și pentru a-i păstra bunii creștini, și pentru a adănci în sufletul lor virtuțile militare sănătoase.

Zelul Preasfințitului *Valeriu Traian* a izbucnit. A câștigat, încă în 1925, dela biserica romano-catolică o capelă părăsită a capuci-

nilor, în strada V. Alexandri, aproape de centru. Aceasta a fost în curând înaltă și împodobită. I-s'a zidit turn și i-s'a dat haina românească a stilului brancovenesc. Astfel, înaltă, a fost declarată capelă a ostașilor români uniți.

Mai rămânea să se împodobească interiorul. S'a făcut și asta. Penelul iscusit al pictorului prof. *Irimie* a zugrăvit în ea icoanele marilor protectori ai armatei: Sf. Gheorghe, patronul cavaleriei; sf. Varnava, patrona artileriei; sf. Constantin și Elena, patronii jandarmeriei și sf. Arhangheli Mihail și Gavril, patronii infanteriei, în patru tablouri de mare valoare artistică. Așa ceva, cum este în catedrala sf. Venceslav din Praga, de unde a adus actualul confesor militar, prof. *T. Bonda*, sugestia acestei zugrăviri.

În 28 Ianuarie c. s'a făcut, cu mare pompă, sfințirea noii podoabe a capelei. În fața tuturor autorităților civile și militare, asistat de mare sobor preoțesc, Preasfințitul Valeriu a făcut sfințirea apei și a stropit icoanele. În cuvinte înălțătoare a arătat, cum credința este temelie întregii noastre vieți și, în special, rădăcina virtuților ostășești. — Corul teologilor, condus de prof. Habic, a dat răspunsurile la înălțătoarea slujbă. Serbarea a fost încununată de un banchet dat de Preasf. Valeriu; au participat autoritățile și 22 ofițeri superiori.

Se cade a ști că, alături de marele mecenat ep. Valeriu, pentru realizarea acestui frumos gând au contribuit cu obolul lor: Gen. Dănilă Papp, Capitlul, Bis. rom.-cat. Păr. Mateiu din Beluș, fostul primar Gelu Egri, adv. Sava Manta, profesorii dela școala normală. ș. a. — Tuturor le va răsplăti Dumnezeu, că bun lucru au făcut. (ap.)

Pentru unirea tuturor

Octava de rugăciuni pentru ca toți să fie una, s'a încheiat. Nu s'a sfârșit însă cu datorința de a ne ruga și pe mai departe pentru izbânda deplină a gândului mare ce a dat naștere acelei octave. Papa Benedict XV a aprobat, pentru apusenii, o formulă de rugă-

ciune ce este a se recita publice, după liturghie ori altă slujbă bisericească, și a zestrat-o cu indulgențe bogate.

Acelaș lucru l'a făcut Piu X, pentru sărăteni, cu alcătuirea euhologică a sf. Miltian fau din Smirna. Se află la mieznoptierul Dumineca. Aici reproducem textul Octoibului celui mare (București, 1916, pag. 637), care este următorul:

„Pre tine Impărăteasa a toate și atot-lucitoare, firea cea mai presus de începătorie, mai presus de ani, începătoare de viață, milostivă iubitoare de oameni, bună, a unimii începătoare Treime, acum mărindu-te cerem ție de greșale, *lumii pace și Bisericii un cuget.*”

„*Mărire...* Domnie cea una și cu trei străluciri, stăpânle dumnezească singură și în luminători, primește pe cântăreții tăi după cuvînța bunătății, și'i mântuiește de greșale de ispite și de greutate, *degrab dăruind pace și unire bisericilor*, cu iubire de oameni.

„*Și acum...* În pânțele fecioresc Hristos Mântuitorul meu sălășluindu-te, te-ai arătat lumii tale cu chip dumnezeesc bărbătesc, ne schimbat, neamestecat cu adevărat și te-ai fâgăduit a fi totdeauna cu robii tăi arătați. Pentru aceasta cu rugăciunile celeia ce te-născut, *dăruiește pace lumii tale.*”

Pentru recitarea acestor rugăciuni prefrumoase s'au acordat 300 zile indulgențe zilnic iar la încheierea unei luni întregi și o indulgență plenară. Asta din urmă pe lângă condiția specială: mărturisire, cuminecare, vizitarea unei biserici sau capele publice și cererea rugăciunii la intențiunea Sf. Părinte.

Chestia, — e la mîntea oricui — este deosebită. Au tratat-o în lucrări de valoare P. M. Jugie (Priere pour l'Unité Chrétienne) și P. S. Salaville (Mémotives pour la Union des Églises). S'o tratat și noi, — practice. Și cât mai des cu putință pentru ca cerul să se îndure și să îndeplinească cererea noastră cât mai desăvârșit și mai neîntârziat. Anul Sfânt, cu belșugul său de haruri, este timp, deosebit de bine plăcut Domnului. Să stărnim deci, acum mai ales în rugăciunea unirii!

P. Augustin Treameer A. A.

Foița „Unirii”

Crugurile cerești

— Elementele —

de prof. **Nicolae Țarină**

»Dumnezeu le-a orânduit toate cu înțelepciune, măsură și chibzuință.»

I. Ghica, Pământul și omul.

Impărțirea timpului, cum o avem astăzi în calendare, s'a făcut după multă muncă și căutare; mult studiu și cercetare. Din cele mai depărtate vremuri omul a simțit nevoia de a-și socoti timpul care se scurge între ocupațiunile sale, și zilele ce trec una după alta fără încetare, atât în viața sa proprie cât și într-aceea a popoarelor.

Soarele, care prin mișcarea sa zi de zi aduce regulat zilele și nopțile, iar prin mișcarea sa anuală aduce anotimpurile în succesiunea lor, a fost primul regulator al ocupațiunilor omului primitiv, precum și azi le regulează pe ale noastre, indicând măsurătoarea timpului și dând omului ca unități de măsură ziua și anul. Luna, care luminează noaptea, schimbându-se mereu, cu regularitatea mișcării sale ne-a dat unitatea de timp de o lună. Cum spune și Sfânta Scriptură (Facere, 1, 24): Și au

zis Dumnezeu: să se facă luminători întru tăria cerului, ca să lumineze pe pământ și să despartă între zi și între noapte. Și să fie spre semne, și spre vremi, și spre zile și spre ani.

Impărțirea timpului e în strânsă legătură cu mișcarea Soarelui și a Lunii pe bolta cerească. Căci, precum știm: Timpul ce trece dela un răsărit de soare la alt răsărit de soare e o zi. Iar timpul care se scurge până ce Soarele în drumul său în spațiu revine din nou în acelaș punct al eclipticei, se numește *an tropic*, și are valoarea de 365 zile 5 ore 48 minute și 46,54 secunde sau 365,142204 zile, după calculul făcut de astronomul *Hansen* pentru anul 1800, iar după *Leverrier* lungimea anului tropic pe o perioadă de 30000 de ani, este de 365 zile 5 ore 48 minute și 45 secunde.

Pe această bază se poate întocmi calendarul până la anul 30.000 al erei noastre creștine, astfel că în acest period calendarul nu va fi în contradicere cu Soarele.

Și acum întrebarea ce ne preocupă pe noi: ce este Crugul Soarelui? Și mai întâiu ce e aceea: crug?

În astronomia populară Crug însemnează bolta cerească. Cuvântul e de origine slavonă, krogu, și însemnează cerc. În astronomie însemnează orbita unei planete. Deci: cerc, orbită. În calendaristică însemnează ciclu, dela grecescul *κύκλος*, cycius.

Crugul soarelui, adică ciclul solar, este un

șir de 28 de ani, care se repetă neîncetat. După 28 de ani, Duminecile și celelalte zile ale săptămânii cad iarăși regulat la aceeași dată a lunii.

De an prim al acestui ciclu se ia anul al 9-lea înainte de Domnul nostru Isus Hristos. Cu acest an s'a început Crugul soarelui. Pentru a ști că un an al cătelea este în ciclul solar adăogăm la numărul anului numărul 9 și împărțim suma prin 28. Restul are să ne dea numărul ciclului solar. Bună oară, pentru anul 1934, vom calcula: 1934 și cu 9 fac 1943 împărțit cu 28 ne dă câtul 69 și restul 11. Aceasta însemnează că anul 1934 este al 11-lea în ciclul soarelui, și că peste 17 ani, deci în anul 1951, toate zilele fiecărei săptămâni vor veni iarăși la aceleași zile ale lunii, ca și în anul 1923.

Dacă anul 1923 s'a început, după stilul nou, într'o Luni, s'a isprăvit tot într'o Luni prin urmare și anul 1951 se va începe iarăși într'o Luni.

Pentru ca să se știe zilele săptămânii să adoptat, începând cu 1 Ianuarie, ca zilele săptămânii să se însemne cu A, B, C, D, E, F, G. Litera care cade pe prima Duminecă a anului se numește Litera Dominicală a anului. Deci: ex.: în anul 1934 litera Dominicală este G. Anul începe într'o Luni, deci A are să însemneze în anul întreg Luni, iar G va fi în anul întreg litera Duminecilor. Celelalte litere se vor folosi pentru arătarea celorlalte zile ale săptămânii.

Jertfă bine primită. Cei din urmă cincisprezece ani din viața fostului ofițer din colonile franceze *Charles de Foucauld*, devenit călugăr trapist, multora li s'au părut lipsiți de sens. Ce rost poate avea — așa-și dădeau cu socoteala aceștia, — sihăstria în Sahara?

Căci p. de Foucauld asta a fost din 1901 până în 1916: sihăstru în cel mai strict înțeles al cuvântului. Singur-singurel, într-o mică oază împrejmuțată de nesfârșite pusturi de nisip, într-o colibă din crengi de palmier, alături de o capelă în același „stil“, în exclusivă tovarășie a euharisticului Isus, — așa și-a dăpănat dânsul acești ani ai vieții sale. „Mă scol pela miezul nopții (mărturisește acest anahoret extraordinar), cânt Irmosul Veni creator și-mi zic miezunoptierul și utrenia. În tăcere adâncă, singur cu Mântuitorul, sub cerul înstelat al Saharei, — ceasul acesta e de-o frumuseță de negrăit“. Așa a dus-o până când detunătura armei unui bandit l-a stins lumina vieții trupesti.

N'a stins însă gândul luminos ce a muncit acest suflet de apostol-mucenic: topirea în rugăciuni și cazne în fața lui Isus Euharisticul pentru convertirea sălbaticilor filii ai deșertului. Dorința-i fierbinte: o congregație de devotați acelulaș ideal e realitate. Spre sfârșitul anului trecut cinci preoți tineri primeau pe Montmartre în Paris, din mâna arhiepiscopului cardinal Verdier, haina monahală proprie propriului lor fel de viitoare apostolie, întru toate după indicațiile părintelui-model ce-și doarme în El Golea somnul de veci. Pasului eroic al celor cinci l-au premers ani de studiere a limbii locuitorilor Saharei, prin corturi cu ei, în îmbrăcămintea lor și alături de ei. Noua regulă monahală impune clausură aspră și abținere dela carne, ouă și pești. Toate rugăciunile și cântările, — cu excepția celor liturgice — le vor face în limba arabă. Preasfântul Sacrament va fi expus și adorat și noaptea. — Jertfa vieții p. de Foucauld a fost bine primită ca toate jertfele, mici și mari, cari se aduc cu inimă smerită și gând curat. (R. Negru).

De ale catehezei

— Pentru o carte de care avem nevoie —

A „frânge pâinea“ vieții pe seama celor mici, este una din datorile noastre de căpetenie. Rând pe rând, conștiința acestei datorii se face tot mai vădită în rândurile preoților noștri. Și trebuie să sporească încă.

Mulți dintre frații preoți se plâng însă, că nu-și pot împlini această datorie spre deplină mulțumire sufletească. Nu pot catehiza așa cum ar trebui și nu au rod mulțumitor pe urma strădaniei depuse. Pricina este, nu odată, că nu au cărți, din care să-și pregătească bine lecțiile. Manuale scrise anume în acest scop, ca să ajute pe catehet, avem numai pentru cl. I. și II. primară. Atât manualul auxiliar al p. canonic *Dr. Victor Bojor*, cât și cel scris de *Rațiu* și al treilea de *Dr. Brinzeu* privesc numai aceste două clase dintâi. Pentru celelalte nu avem nimic. — Este un mare neajuns și o mare pagubă aceasta, care ar trebui îndreptată fără întârziere. Cateheza noastră ar câștiga foarte mult, dacă s'ar scrie un *bun și metodic povățuitor catehetic pentru toate clasele școlii primare*. — Să sperăm, că se va găsi, între atâția catheți și profesori de religie buni, pe care îi are biserica noastră, cineva, care să ne dea această carte indispensabilă.

Răzimat pe modesta mea praxă școlară și pe ceea ce am văzut și la alții, îmi permit să și exprim, de pe-acum, pentru autorul pomentei și speratelor lucrări câteva dorințe și sugestuni. Una, mai întâi, pe care o socotesc esențială: să se facă un manual unitar pentru patru clase primare, *îmbinându-se pe toată linia istoria biblică cu catehismul*. — La fiecare lecțiune să ni-se dea, drept introducere, descrierea geografică a locului unde se petrece istorioara biblică respectivă, ori să se ia asemănări și exemple din natură, așa cum spune p. Șurani în articolele publicate în „Unirea“. — Să se descrie apoi viu și atrăgător însuși întâmplarea biblică și anume așa fel ca din ea să rezulte în mod firesc, ca o concluzie necesară, învățătura de catehism potrivită și prevăzută în programa analitică.

Așa porcede, de ex. manualul p. *Edmond Barszczowski*, care ar putea fi consultat cu folos.

Din acest fel de-a expune materia catehetică rezultă foloase foarte însemnate. Faptele din istoria biblică nu rămân fără aplicare, ci dau roadă bogată de învățături. Catehismul, la rândul său, nu mai este o disciplină seacă, abstractă, ci învățatură plină de viață. Pe deasupra, se înlătură aparența, că cele două ramuri ale învățământului religios: istoria biblică și catehismul, ar fi despărțite și deosebite una de alta. Credința este una și nedespărțită; așa trebe să fie și haina externă în care se înfățișează copiii, adecă manualele școlare. — Drept închelere, fiecare lecțiune trebuie să alibă câte o strofă de poezie religioasă, care să rezume, ca un corolar, în versuri învățătura esențială a lecțiunii. Cărțile lui *P. Dulfu*: „Dumnezeu și oamenii și „Isus Mântuitorul“, recomandate de p. Șurani, pot fi utilizate cu mult folos în acest scop.

P. Corlolan Coza

Jertfa credinții. Glasul de chemare al p. mitropolit Vasile n'a răsunat în deșert. Numărul celor cari știu să jertfească pentru suferințele fraților din risipire crește zi de zi. — Încetăm astăzi un nou șir de nume generoase. De astă dată: un mănunchiu de mireni, dintre fruntașii bisericii noastre, cari dau sume importante pentru frații din Vechiul Regat.

<i>Dr. Liviu Câmpian</i> , medic Brașov	Lei 5000
<i>Dr. Emil Colbazi</i> , medic, Brașov	5000
<i>Vasile Șimon</i> , căpitan în rezervă, Oradea	5000
<i>Dr. Viorel V. Tilea</i> , f. ministru, Cluj	5000
<i>Dr. Simeon Tâmaș</i> , avocat, Hida	2000
<i>Dr. Alexandru Pop</i> , prof. univ., Cluj	1500
<i>Dr. Iuliu Moldovan</i> , prof. univ., Cluj	1000
<i>Gaurilă Hordoan</i> , subrevizor pens. Bistrița	1000
<i>Ionel Ștara</i> , colonel, Dej	1000
<i>Dr. Iosif Pop</i> , abate de Sâniob	1000
<i>Ioan Baron Boeriu</i> , gen. în rez. Sibiu	1000
<i>Ioan Iepure</i> , profesor, Baia-Mare	500
<i>Emil Măcelar</i> , Cluj	500
<i>Dr. Adrian Corbul</i> , medic colonel pens., Cluj	500
<i>Dr. Cornel Ordoce</i> , notar public, Blaj	500
<i>Dr. Dumitru Mureșan</i> , adm. financiar Oradea	500
<i>Ion Buta</i> , profesor, Oradea	500
<i>Boeriu Victor</i> , dir. P. T. T., Oradea	500
<i>Dr. Camil Negrea</i> , prof. univ., Cluj	500
<i>Aurel Pop</i> , adm. financiar, Cluj	500
<i>Dr. Gheorghe Bulgăr</i> , avocat, Oradea	500
<i>Victor Busoiu</i> , farmacist, Blaj	400

Știri mărunte

Personale. *Duminecă, în 28 și Marți, 30 Ianuarie c., am avut în mijlocul nostru pe Preasfințitul IULIU al Clujului și Gherlei. Pontificând, în amândouă zilele de sărbătoare, sf. liturghie în catedrală, P. S. S. a introdus în rândul slujitorilor altarului, prin taina preoției, pe cinci absolvenți ai academiei noastre de teologie. Marți după sf. liturghie a prezidat serbarea școlară dată în cinstea celor Trei-Sfinți, patronii școlilor noastre, în sala de gimnastică a liceului de băieți. — Înaltul ierarh a fost oaspele p. mitropolit Vasile.*

Perspective îmbucurătoare. Anul trecut, la Rusalii, s'a convertit la catolicism episcopul ortodox rus Vladimir Alexandroff din Statele Unite, fost preot al catedralei imperiale din Tarkoie Selo și membru al Sf. Sinod din Petrograd. Intrebat, deunăzi, asupra perspectivelor de răspândire a catolicismului răsăritean în lumea rusească, a spus că e mai mult ca sigur că va fi îmbrățișat cu drag de conaționalii săi. Rusia nu s'a rupt doar formal de Roma niciodată. Elementele antipapale din teologia rusă s'au introdus din afară, fără să fie un produs spontan rusesc. Și apoi: „Rujii au dat, prin veacuri, pildă admirabilă de devoțiune

mâinii, repartizate, prin repetare pe celelalte date lunare. Ele se pot ști dela litera Dominicală, care se mai numește și „mâna anului“. Mâna anului se mai poate arăta și prin cifre: 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7, după numărul celor 7 zile ale săptămânii. În anul 1934 mâna anului va fi 7. Literile sau cifrele urmează prin repetare până la sfârșitul anului pentru toate zilele următoare. Astfel A = Luni, va corespunde, în anul 1934, zilelor: 1, 8, 15, 22 și 29 Ianuarie, 5, 12, 19, și 26 Februarie și așa mai departe; litera B, Marți, corespunde la 2, 9, 16, 23 și 30 Ianuarie, 6, 13, 20 și 27 Februarie etc., — litera G, care este litera anului, corespunzând Duminecilor: 7, 14, 21 și 28 Ianuarie; 11, 18, 25 Februarie etc.

Anul se începe și se isprăvește cu aceeași zi a săptămânii. Și fiindcă un an obișnuit are 52 săptămâni și 1 zi, anul nou următor va începe cu o zi mai târziu. Litera Dominicală se mută cu un loc pentru anul viitor. Așa dar în anul 1935 litera Dominicală, sau mâna anului, va fi F.

Pentru un an bisect, din cauza adăugirii unei zile în Februarie, anul cuprinde 52 săptămâni și 2 zile. Prin urmare anul n'are să se termine cu ziua cu care s'a început, și deci nici cu aceeași literă, căci dela 1 Martie anul are altă literă dominicală și se consideră atunci două litere, cea dintâi servind pentru lunile Ianuarie și Februarie, cealaltă pentru toate lunile de Martie, până în Decembrie.

Se poate forma și o tabelă a literelor dominicale pentru întreg ciclul solar. Ciclul literelor dominicale este următorul: Se începe pentru anii după 1900 cu FE. Anul 1 al ciclului solar are litera dominicală FE. Anul 2 litera D, anul 3 litera C, anul 4 litera B, anul 5 literele AG, anul 6 litera F, anul 7 litera E, anul 8 litera D, anul 9 literele CB, anul 10 litera A, anul 11 litera G, — cum este și anul 1934 — anul 12 litera F, anul 13 literele ED, anul 14 litera C, ș. a. m. d. După 28 de ani literele se reproduc în aceeași ordine, căci expiră de 7 ori câte 4 ani, period după care se succed ca și mai înainte.

Este deci o strictă legătură între litera Dominicală și între ciclul solar. Se poate calcula. Calculul pentru anul 1934 este următorul: 1934 și cu 9 face 1943.

1943 : 28 = 69 și un rest 11. Restul 11 e ciclul solar al anului 1934. Litera dominicală va fi a 11-a din tabelă, deci litera G.

(Va urma)

Parohie sub interdicit. E parohia Traunstein din Germania hitleristă. Măsura aceasta a luat-o cardinalul Faulhaber drept răspuns faptului că parohul de acolo a fost întemnițat în urma unei predici ce n'a fost pe placul celor dela putere. Până la eliberarea acestuia sunt interzise, în numita parohie, toate slujbele bisericesti, tragerea clopotelor și folosința orgei.

față de Maica lui Dumnezeu și se pare că acea devoțiune e pe punctul de a fi recompensată». — Ajute ceriul!

Două parohii în 100 de ani. Rar se întâmplă așa ceva. Dar tot se întâmplă. Cum e cazul cu parohia Teneur din eparhia Arras. Preotul numit aci la 1833, a păstorit în localitate până la moartea sa, în 1890. Actualul său urmaș e în plină sănătate, spre bucuria enoriașilor, cari au nădejdi întemeiate că încă multă vreme n-o să aibă schimbare de preot.

Sunt și filme bune. Intre ele unul, pe care l-au creat, de curând, catolicii din Olanda, ține loc de frunte. El este o dramatică, sguduitoare plasticizare a ideilor sociale din enciclicele papale »Rerum Novarum« și Quadragesimo Anno». După mărturia unanimă a presei, chiar și a celei necatolice, filmul, clădit pe o idee mare și unitară, este o realizare cinematografică de primul rang. Numai o credință mare, adâncă — scrie o gazetă liberală olandeză — a putut da o astfel de creațiune. »Poate fi această credință adevărată ori greșită, un lucru e cert: pentr'o astfel de credință atinge omul înălțimi la cari puterea lui tehnică se transformă în forță creatoare«.

Locale. Dumineca viitoare, a lăsatului de carne, va predica în catedrală păr. Dumitru Neda, prof. la Academia Teologică.

— Marți, 30 Ianuarie c. s'a desfășurat, în sala de gimnastică a liceului de băieți, tradiționala serbare școlară de Trei Sfinți, patronii liceului. Toată lumea bună a orașelului nostru a ținut să fie față la serbarea prezidată, astă dată, de preasf. Iuliu al Clujului. Din programul serbării s'a remarcat în deosebi disertația elevului D. Zehan, din cl. VII A. cu tema: Blajul și realizarea idealului nostru național. Merită toată lauda însă și recităriile obișnuite, în toate limbile cari se învață în școală, precum și corul și orchestra școlii, coduse de d. prof. V. Cenariu. Un cald cuvânt de încheiere a rostit Preasf. Iuliu. A arătat rolul providențial al acestor școli în viața neamului nostru întreg — ele n'au fost simple școli de interes local, cum încearcă să le prezinte câte un sectar cercetător al trecutului! — și îndeamnă tineretul să meargă pe urmele înaintașilor, iubitori de Dumnezeu și luminători de neam.

— În seara aceleiași zile de Trei-Sfinți, profesorii institutelor noastre au ținut să încunună serbarea școlară a patronilor școlii cu »balul filantropic« care, deși tradițional și el pentru această zi, de câțiva ani nu s'a mai ținut. Acum tradiția a fost reluată. Și bine s'a făcut. Atâta numai, că regulamentele școlare nu mai permit vechea participare a elevilor la această petrecere. În schimb avem acum în însăși corpurile didactice o ceată impunătoare de tineret care, complectat cu tot ce are Blajul mai select, a reușit să dea o seară senină și o petrecere aleasă.

Bursele »Astrei«. »Asociațiunea« din Sibiu (Str. Șaguna 6) publică concurs la următoarele burse, pentru anul școlar 1933/34: a) 4 burse a 1000 Lei, din fundațiunea »Ioan Petrean«, pentru studenții români la universitate, belearte, academia de muzică și artă dramatică; b) 1 bursă de 800 Lei din f. »Mihail Albon«, pentru tinerii gr.-ort. și gr.-cat. cari urmează școli industriale sau comerciale, preferați fiind descendenții familiei Andrei Albon și soției sale; c) 3 burse a 1000 Lei din f. »Nnița și Daniel Monastireanu«, pentru trei elevi din Sănmărgăhita (Someș) cari studiază liceul la Dej, preferindu-se descendenții familiei Pavel și Floare Monastireanu; d) 10 burse a 500 din f. »Nnița și Daniel Monastireanu« pentru zece ucenici de meserii, preferindu-se cei din comunele Sănmărgăhita, Nica, Bața și Branistea. — Reflectanții vor înainta Comitetului »Astrei«, până la 25

Februarie crt. petiție timbrată, însoțită de certificate de: naștere, școlar, situația materială a părinților, sănătate și, cei înrudiți, despre gradul de înrudire (dela preot). Bursele obținute se păstrează tot timpul învățământului, dacă bursierii vor avea purtare bună și progres multumitor.

Foamele în Ucraina. Agenția »Ofinor« publică frânturi sguduitoare dintr'o lucrare a prof. Amende despre tragedia din Ucraina. Cea mai roditoare țară a pământului moare, literal, de foame. Gospodăria sovietică a distrus-o. Colectivizarea a costat pe soviete atâtea jertfe umane, câte a secerat războiul mondial. În regiunile înfometate populația a scăzut cu 15%. Numărul celor morți atinge numai în Ucraina cifra înfrorătoare de 6 milioane. Această teribilă biruință a morții este însoțită de sălbătăcirea regiunilor înfometate. Canibalismul, uciderea de copii și alte grozăvii se semnalează tot mai des din diferite părți. — Și perspectivele pentru viitor sunt și mai îngrozitoare. S'a însemănat numai jumătate din cât se plănuse.

† Păr. Victor Vașvay, preot în Corund (ep. Oradea), a adormit în Domnul, la 21 Ianuarie 1934, în anul 62 al vieții și 36 al preoției sale cinstitute. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul »Unirii«

D. Jibou. Micul »Calendar« al »Unirii« vrea, evident, să facă cititorilor »o îndemănare«. Și după mărturia tuturor, reușește. Așa că nu credem să fie pagubă de sacrificiul pe care îl facem publicându-l. Ceea ce nu vrea să zică însă că e perfect și că nu i-se pot face îmbunătățiri. Dimpotrivă, ne bucurăm de toate observațiile binevoitoare și de toate dorințele juste cari ni-se aduc la cunoștință. Cum am făcut și cu cele exprimate de D. Voastră anul trecut. Și cum vom ținea seama, cu mulțumite, de cele trimise acum. Firește, numai de acelea însă pe care le îngăduie tehnica tiparului în formatul actual al »Calendarului«.

»Renașterea«. Craiova. Preasfințitul Vartolomeiu are multă dreptate. Statul nu și-a făcut nici pe departe toată datoria față de biserică. I-a făcut nedreptăți destule. Dar numai celei ortodoxe? Crede Preasfințitul serios în »privilegierea somptuoasă a tuturor cultelor neortodoxe«, și în chip special, a celui »romano-catolic și greco-catolic«? Cu neputință. Ii stă doar în față realitatea, strigătoare și controlabilă ori-când. Față de această realitate brutală și evidentă, este de prisos să se invoce »puterea uriașă a Vaticanului față de toate statele și față de toate popoarele internaționale«. Vaticanul nu a cerut și nu va cere »privilegiu somptuos« pentru noi. Cum nu cerem nici noi. Ne mulțumim cu un simplu tratament de dreptate și egalitate. Până acum însă — asta-i adevărul! — nu am reușit să obținem nici atâta. Mai avem revendicări drepte și serioase. — Dar dacă asta-i realitatea, de care Preasfințitul DV. colaborator se poate convinge ușor, de ce ține să intre în corul gălăgiosilor bătăuși ai unei ortodoxii falsificate și plină de ură? De ce să adăncim prăpastii, care ar trebui umplute? Crede Preasfințitul că biserica unită poartă vina tratamentului de care se împărtășește cea ortodoxă? Dacă nu, de ce n'ar căuta mai bine pacea și înțelegerea și strângerea rândurilor? Așa i-ar sta bine unui arhieru și numai așa se va ajunge la rezultatul dorit.

D. București. Nu cunoaștem căminul »Surorilor Sociale« maghiare din strada Petre Poni 3 a capitalei și nici activitatea ce desfășoară. Am citit doar câteva date rezumative, într'un cotidian, despre isprava primilor trei ani. Recunoaștem: este podgigioasă. Cateheză, organizare de serbări, cercetări de familii, mijlocire de muncă, caritate și, mai pe sus de toate, cea admirabilă și atât de necesară grijă și protecție pentru fetele cari se duc să-și caute o pâine în babilonia capitalei și își găsesc prea ușor moartea sufletului. — Aveți toată dreptatea: ar fi bine să avem și noi așa ceva. Să sperăm că vom avea. Poate că și congregația noastră de surori va putea îmbrățișa, cu vremea, acest câmp de muncă, în care secerișul este atât de bogat. Dar și până atunci, oare n'ar putea încerca »Agru«, cu reuniunea »Sf. Elena« ceva asemănător? — Greutățile sunt mari, de sigur, dar nici răvna acestor organizațiuni nu este mică. Și, mai presus de toate, Dumnezeu așteaptă să dea ajutorul său, care nu cunoaște piedeci.

Am primit abonamentul pe 1934: H. Arad, M. Mostiul-mic (pe 1/2 an), B. Sibiu, Oficiul parohial Golaș-Petreu, B. v. Apii, Oficiul parohial Crai-dorolț, Oficiul parohial Marghita, Z. Lugoj.

Am primit abonamentul pe 1934: Dr. P. Tg.-Mureș, P. Gherla, Oficiul parohial Dumbrăveni, Dr. P. Zălau, Dr. C. Făgăraș, Dr. V. Tg.-Mureș, A. Zlatna, I. Baia-mare, Dr. P. Caransebeș, Oficiul parohial Sănmărtinul de câmpie (pe 1/2 an), Oficiul parohial Gligorești, T. Sibiu, B. Dumbrava, R. Caransebeș, Dr. S. Bistrița, T. Lugoj (pe 1/2 an), Dr. M. Oradea, R. Matelu.

S. Timișoara. Primit 100 Lei. Achitat până la 31. XII 1932.

Oficiul parohial. Berivoi mari. Am primit 200 Lei. Achitat până la 30. VI 1934.

Oficiul parohial Lighed. Am primit 300 Lei. Achitat până la 30. VI 1932.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Oficiu parohial. Săpânța. Am primit abonamentul pe 1933 și 1934.

B. Baia de Criș. Am primit 400 Lei, abonamentul pe 1933 și 1934.

Oficiul parohial Năsăud. Am primit abonamentul pe 1932.

In atenția parohilor și curatoratelor bisericesti!

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, Str. Regina Maria No. 43.

TOT AICI: Policandre, Sfeșnice, cruci, Ornate și Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți și imprimate preoțesti și de rugăciuni. »CĂRAREA FERICIRII« aprobată de P. S. S. E. piscopul Hossu, legată în celuloid 450; în piele 3—400; în pânză 150; în carton tare 100; broșat 75 Lei, conține toate rugăciunile, paraclisul și slujba. CĂRTICICA LUI SFT. ANTONIE DE PADUA în legătură carton tare 25, broșat 20 Lei. Diferite predici, VERSURI LA MORȚI (cântări funebre pentru femei, bărbați și copii) Lei 32. — Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. — Medalii de aluminiu pt. Reuniuni, cu inscripția după dorință, etc.

Se execută Ieonostase după cerință, cu Prețuri convenabile.

Cereți Oferte. Cereți prețurii detaliate

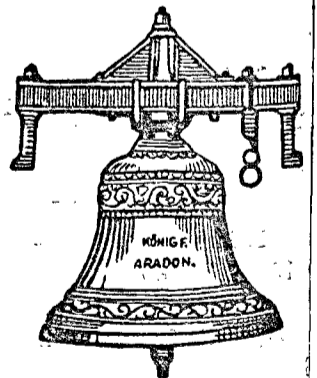
FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10—21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanția mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată

Rechizite și scune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

21

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei

Legat întreg în pânză, aurit 340 „

LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ